

Koetoiminta ja käytäntö

Liite 18.3.2002

59. vuosikerta

Numero 1

Sivu 8

Tuomikirvaennuste vuodelle 2002

Kotimainen tuomikirvakanta on selvästi lisääntynyt. Kirvojen talvimunien määrissä on kuitenkin huomattavia vaihteluita reippaasti torjuntakynnykset ylittävistä määristä lähes nollatasoihin, joten yhtenäistä kirvahälytystä ei tässä vaiheessa voi antaa. Lohkokohtainen tarkkailu alkukesällä on erityisen tärkeää.

Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskuksen tutkimusasemat, Ålands försöksstation, useat maatalouskoulut ja jotkut maaseutukeskukset lähettivät tuomenoksia tutkittavaksi. Monet koulut laskivat tulokset itse.

Hausjärvellä tungosta

Suurin määrä tuomikirvojen talvimunia löytyi hausjärveläisestä näytteestä, 126,9 munaa sataa silmua kohti. Kirvariskin katsotaan olevan suuri, jos munia on yli 40 sataa silmua kohti. Ilmajoella (80,2), Ylistarossa (71,6), Toholammin Jämsässä (47), Peipohjassa (81,2), Jokioisilla (79,9), Partalassa (68,4) ja Lepaalla (49,5) tuhoriski lämpimän kevään sattuessa on erittäin suuri. Riihimäellä, Lopella, Urjalassa ja Hämeenkyrössä ei pitäisi olla kirvoista huolta, ei myöskään Korppoossa, Turussa tai Ahvenanmaalla.

Mistä kirvat tulivat?

Kesällä 2001 tuomikirvoja oli alkukesällä erittäin vähän. Torjuntaa ei tarvittu missään. Vähäiset kirvamäärät saivat rauhassa lisääntyä. Kesällä riitti lämpöä ja kosteutta, vaikka joillakin alueilla pellot tuleantuivat ennenaikaisesti. Ilmavirtojen mukana ei tullut merkittäviä kirvamääriä.

Musta vai vihreä?

Samallakin paikkakunnalla saattaa olla huomattavia eroja kirvakannan suuruudessa, joten kesäkuuisella iltalenkillä kannattaa väliin kumartua etsiskelemään mustia kirvoja oraiden tyivistä. Jos kirvakanta on runsas, mustat siivelliset kirvat siirtyvät viljoille jo kesäkuun alussa. Mustat siivelliset kirvat synnyttävät tumman vihreitä siivettömiä kirvoja. Jos kirvakanta on vähäinen, siirtyminen tapahtuu kesäkuun puolivälissä. Keltaisia liimapyydyksiä voi käyttää apuna seurattaessa siivellisten kirvojen lentoa. Joinakin vuosina viljat eivät ole kunnolla orastuneet kirvojen ollessa jo valmiita lentoon. Tällöin kirvat lentävät tuomilta ensin luonnonheiniin. Kauran, ohran ja vehnän virus kääpiökasvuviroosi voi säilyä juolavehnässä ja muissa

heinissä vuodesta toiseen. Viroottista heinää imeneet kirvat siirtävät viruksen viljoihin lennettyään takaisin peltolohkolle.

Milloin pitää torjua

Torjunta on tarpeen, mikäli kirvoja löytyy oras- tai versontavaiheisesta kasvustosta vähintään joka viidennestä kasvista. Kuivina keväinä kirvat hakeutuvat suojaan oraan tyveen maanpinnan alapuolelle. Kirvojen torjuntaan sopivat parhaiten pirimikarbi- sekä tau-fluvalinaatti -valmisteet hyötyhyönteisille vaarattomimpina.

Tuhoennusteen raja-arvot:

Jos eläviä munia alle 15 sataa silmua kohden, kirvakanta alhainen, ei tuhoriskiä.

Jos eläviä munia 15-40 sataa silmua kohden, kirvakanta voi lämpiminä keväinä kasvaa tuhoisaksi.

Jos eläviä munia yli 40 sataa silmua kohden, kotimaisen kirvakannan aiheuttama tuhoriski on suuri.

Irmeli Markkula, MTT